

Ekonomika

Dānijas industriālā tirgus ekonomika atkarīga no izejvielu importa un ārējās tirdzniecības. Dānija kā Eiropas Savienības dalībvalsts atbalsta liberālu tirdzniecības politiku. Dzīves līmenis valstī ir viens no augstākajiem pasaulē, un 0,8% no nacionālā kopprodukta tiek atvēlēta nabadzīgajām valstīm.

Dānijas patērētājs pilnībā ir nodrošināts ar enerģiju, izmantojot vietējos enerģijas resursus - naftu, dabas gāzi, vēju un bioenerģiju. Galvenās eksporta preces ir rūpnieciskās iekārtas un mašīnas, nafta un naftas produkti un pārtikas produkti.

Svarīgākās tautsaimniecības nozares ir mašīnbūve (kuģubūve, elektrotehniskā un radioelektronikas rūpniecība, aparātbūve, kuģu dzinēju, lauksaimniecības mašīnu, vēja ģeneratoru, rūpniecības iekārtu ražošana), ķīmiskā, vieglā rūpniecība (tekstilrūpniecība, apģērbu šūšana), pārtikas rūpniecība, mēbeļu un kokmateriālu ražošana. Attīstīta zvejniecība. Lielus ienākumus dod tūrisms. Biotehnoloģijas un biomedicīnas zinātniskās pētniecības potenciāla ziņā Dānija ir viena no Top 5 valstīm pasaulē. Biotehnoloģijas un biomedicīnas pētījumi un farmaceitiskā rūpniecība visstraujāk attīstās reģionā pie Eresuna jūras šauruma. Dānijā un Zviedrijā abpus Eresuna šaurumam atrodas ap 500 biotehnoloģijas un biomedicīnas un ar tiem saistīto uzņēmumu, kuros nodarbināti ap 40 tūkstošiem iedzīvotāju.

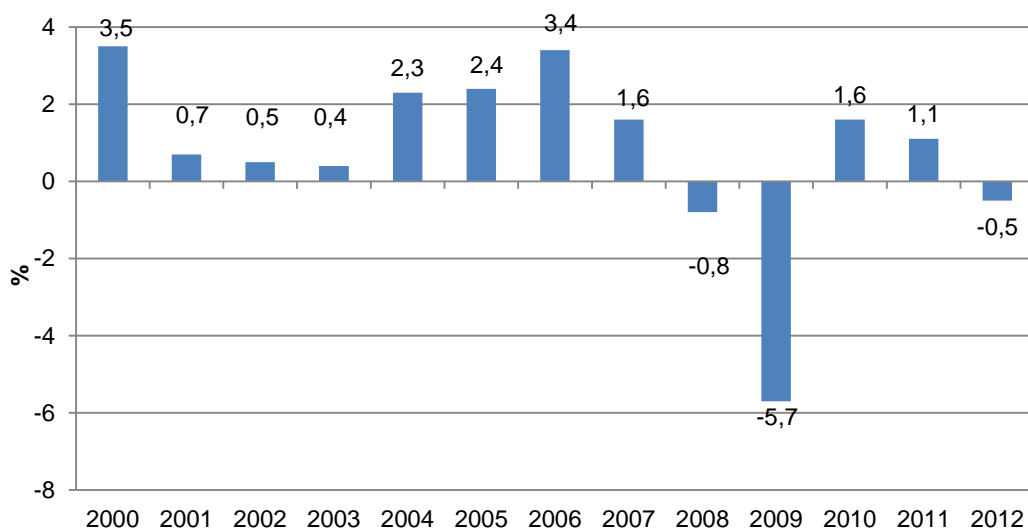
Dabas resursi ir nafta, dabasgāze, sāls, kaļķakmeņi, laukakmeņi, grants un smilts, zivis.

Pēc ilgstoša ekonomiskā uzplaukuma Dānijas ekonomikas izaugsmes tempi sāka samazināties 2007. gadā, kad sagruva nekustamā īpašuma tirgus, būtiski samazinājās nekustamā īpašuma cenas. Globālās finanšu krīzes dēļ Dānijas IKP samazinājās par 0,8% 2008. gadā un par 5,7% 2009. gadā. Pieticīga ekonomikas atveseļošanās bija vērojama 2010. gadā, kad IKP pieauga par 1,3%, daļēji palielināto valdības izdevumu rezultātā.

Inflācijas līmenis 2011.gadā bija 2,8% un 2012.gadā – 2,4%.

Tomēr neskatoties uz pašreizējo budžeta deficītu (45% no IKP 2012.gadā), Dānijai ir viena no stabilākajām fiskālajām pozīcijām ES.

IKP dinamika, %



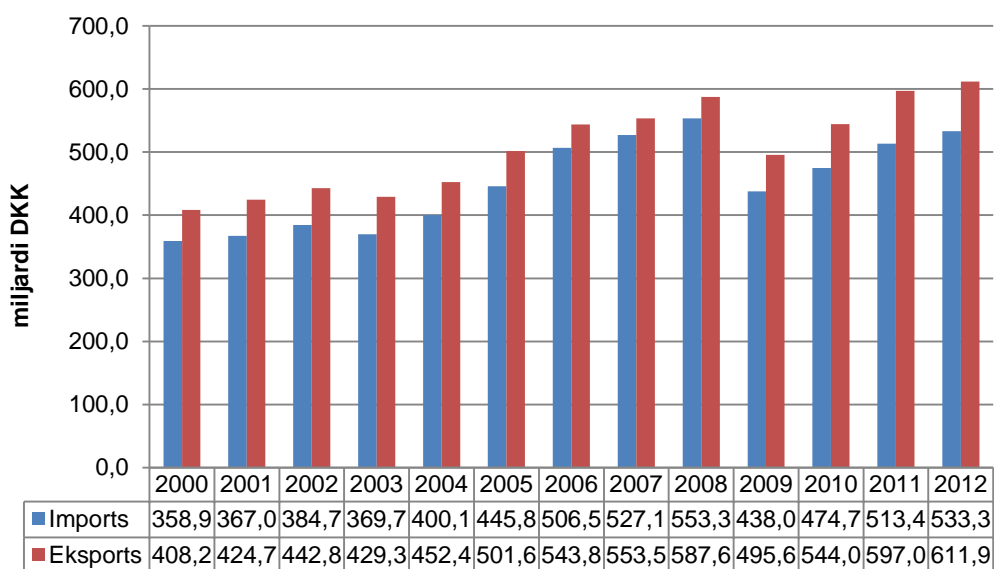
Avots: Dānijas statistikas pārvalde <http://www.statbank.dk>

Preču ārējā tirdzniecība

Kopš 1987. gada Dānijas ārējās tirdzniecības bilance ir pozitīva, naudas izteiksmē 2012. gadā sasniedza 78,6 miljardus DKK. 2012. gadā eksports bija 611,9 miljardus DKK, imports – 533,3 miljardus DKK. Finanšu krīzes dēļ preču ārējās tirdzniecības apjomi 2009. gadā samazinājās par 18,2% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un sasniedza 2005. gada līmeni. Bet jau 2010. gadā bija vērojams gan eksporta, gan importa apjomu pieaugums, kas turpinājās arī 2012.gadā, lai gan mazākos apjomos. Salīdzinājumā ar 2011.gadu eksports pieauga par 2,5% un imports – par 4%.

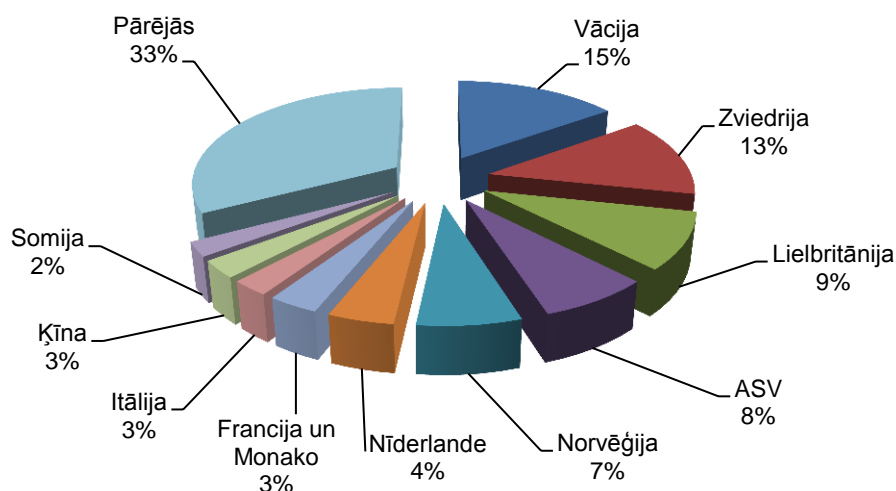
Dānijas eksportā ¼ veido rūpniecības ražojumi, piemēram, farmācijas izstrādājumi, vēja ģeneratori un mēbeles, nozīmīgu vietu eksportā veido nafta un lauksaimniecības produkti. Dānijas svarīgākie importa produkti ir mašīnas (22%), medicīnas aparātūra un datori. Nozīmīgākie tirdzniecības partneri ir Dānijas kaimiņvalstis, īpaši Vācija. Tā veido 15,2% Dānijas eksportā, bet importā – 20,7%. Pēc Vācijas atrodas Zviedrija un Lielbritānija. Kopš pagājušā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem Dānija eksportē vairāk naftas nekā importē, jo palielinājusies naftas ieguve Ziemeļjūrā.

Dānijas preču ārējā tirdzniecība, miljardi DKK



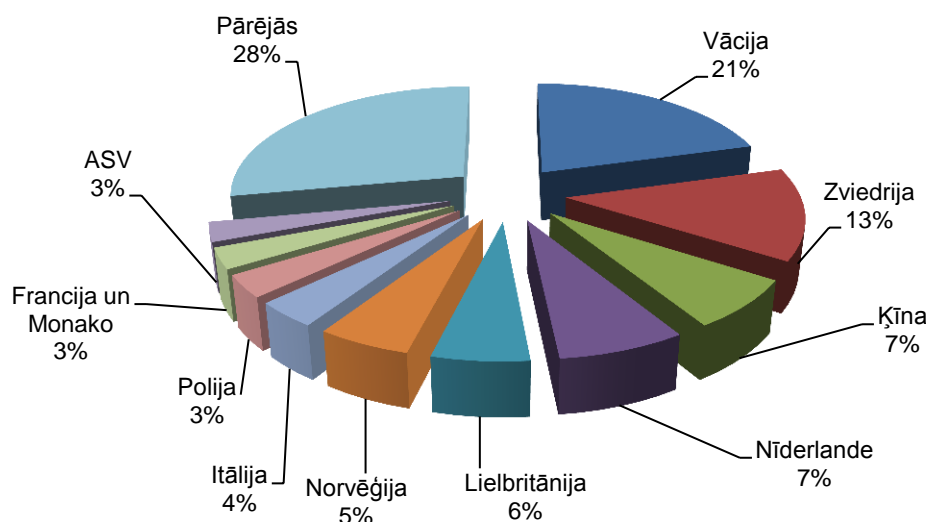
Avots: Dānijas statistikas pārvalde <http://www.statbank.dk>

Galvenie eksporta partneri 2012.gadā



Avots: Dānijas statistikas pārvalde <http://www.statbank.dk>

Galvenie importa partneri 2012.gadā



Avots: Dānijas statistikas pārvalde <http://www.statbank.dk>

Investīcijas

Dānija piesaista ārvalstu investorus ne tikai ar labvēlīgo uzņēmējdarbības vidi, attīstītu infrastruktūru un kvalificētu darbaspēku, bet arī ar saskaņotu un uz stabilitāti orientētu makroekonomisko politiku.

Dānijas uzkrāto tiešo investīciju apjoms ārvalstīs 2012. gadā sasniedza 1304,3 miljardus DKK. Lielākās investīcijas tika veiktas Zviedrijā (18,2% no investīciju kopapjoma 2012.gadā), Lielbritānijā (10,9%), ASV (9,6%), Vācijā (8,1%) un Nīderlandē (7,8%). ES valstīs kopumā tika uzkrāts 775,3 miljardi DKK jeb 59,4% no Dānijas uzkrāto tiešo investīciju apjoma 2012. gadā.

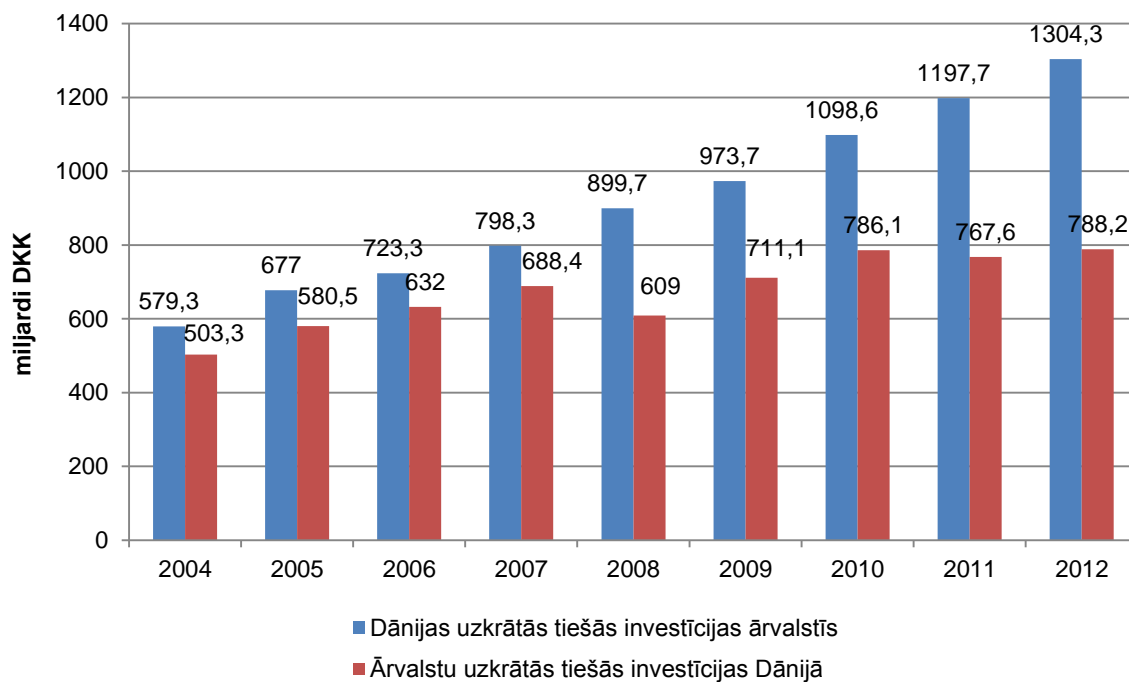
Tiešo uzkrāto investīciju sadalījums pa nozarēm 2012. gadā

	Dānijas uzkrātas tiešās investīcijas ārvalstīs		Ārvalstu uzkrātas tiešās investīcijas Dānijā	
	miljardi DKK	% no kopapjoma	miljardi DKK	% no kopapjoma
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība	85,4	6,5	35,5	2,7
Rūpniecība	386,4	29,6	165,7	12,7
Tirdzniecība un transports	223,9	17,2	122,9	9,4
Informācija un komunikācija	25,6	2,0	53,1	4,1
Finanšu starpniecība	37,4	28,7	308,2	23,6
Apdrošināšana	30,7	2,4	24,2	1,9
Nekustamie īpašumi	3,4	0,3	9,3	0,7
Biznesa pakalpojumi	69,2	5,3	35,6	2,7

Avots: Dānijas Nacionālā Banka - www.nationalbanken.dk

Savukārt ārvalstu uzkrāto tiešo investīciju apjoms Dānijā 2012.gada beigās sasniedza 788,2 miljardus DKK. Lielāko investīciju izcelsmes valsts ir Zviedrija (23,2% no investīciju kopapjoma 2012.gadā), Nīderlande (13,3%), Luksemburga (9,3%), Lielbritānija (7,1%) ASV (7,1%), Vācija (7%) un Norvēģija (6,6%). ES valstīs kopumā Dānijā ir ieguldījušas 70,5%.

Starptautisko tiešo investīciju bilance, miljardi DKK



Avots: Dānijas Nacionālā Banka - www.nationalbanken.dk